

Lausuntopyyntö STM 2015

1. Vastaajatahon virallinen nimi

Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

2. Vastauksen kirjanneen henkilön nimi

Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Jaana Laakkonen

3. Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot

Vastaajien määrä: 1

Nimi	Asema organisaatiossa	Matkapuhelin	Sähköposti
Kari Pääkkönen	Ylijohtaja	0295 023 800	kari.paakkonen@ely-keskus.fi

4. Lausuntopyyntöä käsittelevä päivämäärä toimituksessa

Vastaajien määrä: 1

15.01.2016
----

5. Toimielimen nimi

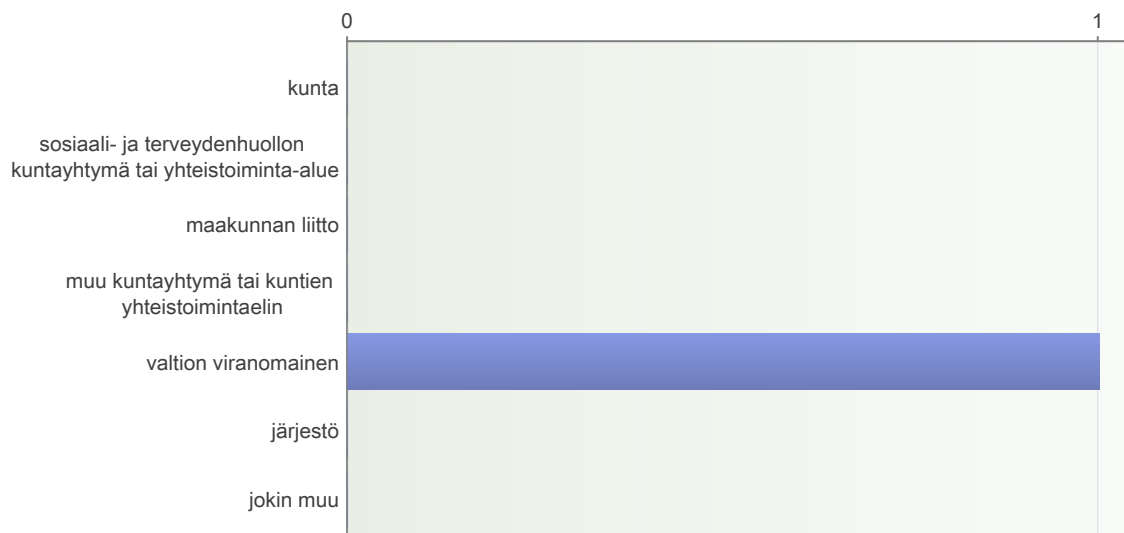
Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen johtoryhmä

6. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

7. Kunta numero tilastokeskuksen luokituksessa

Ei vastauksia.

8. 1. Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Onko nykyinen maakuntajako oikea peruste itsehallintoalueiden muodostamiselle?

Vastaajien määrä: 1

9. 2. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Vastaajien määrä: 1

- Kainuun osalta nykyinen maakuntajako on perusteltu. Lisäksi Kainuussa on toteutettu itsehallintokokeilu, mikä loi jo vahvan kokemuspohjan itsehallintoalueen käytännön toiminnalle mm. sote –ratkaisu on jo käytännössä toteutettu.

10. 3. Tämä kysymys vain kuntien valtuustoille: Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Minkä nykyisen maakunnan pohjalta muodostettavaan itsehallintoalueeseen kuntanne katsoo perustelluksi kuulua? (liite: Manner-Suomen maakunnat)

Ei vastauksia.

11. 4. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Ei vastauksia.

12. 5. Itsehallintoalueet järjestävät sote-palvelut joko yksin tai lailla säädettyjen kolmen itsehallintoalueen täytyy järjestää palvelut yhdessä sopimalla toisen itsehallintoalueen kanssa. Sosiaali- ja terveydenhuollossa on jatkossa maassa 15 selkeää alueellista kokonaisuutta, joilla sote-palvelut järjestetään. Miten arvioitte tehtyä ratkaisua?

Ei vastauksia.

13. 6. Minkä kriteerien perusteella tulisi päättää siitä, mitkä kolme itsehallintoaluetta järjestävät sosiaali- ja terveystyöpalvelut muiden itsehallintoalueiden kanssa? Voit valita yhden tai useampia

Ei vastauksia.

14. 7. Itsehallintoalueet tulevat tarvitsemaan yhteistyökumppaneita palveluiden järjestämisessä. Mikä tai mitkä ovat alueellenne luontaiset yhteistyösuunnat?

Ei vastauksia.

15. 8. Jos se itsehallintoalue, johon katsotte kuntanne kuuluvan, osoittautuu myöhemmin tehtävän päätöksen johdosta sellaiseksi itsehallintoalueeksi, joka ei vastaa itsenäisesti sote-palvelujen järjestämisestä, onko sillä vaikutusta kunnan kantaan siitä, mihin itsehallintoalueeseen kunnan tulisi kuulua?

Ei vastauksia.

16. 9. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Ei vastauksia.

17. 10. Hallituksen linjauksen mukaan itsehallintoalueille osoitetaan sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi 1.1.2019 lähtien seuraavat tehtävät: pelastustoimen tehtävät, maakuntien liittojen tehtävät ja ELY-keskusten alueellisen kehittämisen tehtävät sekä lisäksi mahdollisesti ympäristöterveydenhuolto. Mitä muita tehtäviä olisi mielestänne tarkoituksenmukaista siirtää itsehallintoalueille?

Vastaajien määrä: 1

- Hallituksen linjauksia tulisi tulkita laajasti niin että erillistä valtion aluehallintotasoa ei enää tarvittaisi. Itsehallintotasolle tulisi siirtää ELY-keskusten, maakunnan liittojen ja työ- ja elinkeinotoimistojen (TE-toimistojen) tehtävät lähes kokonaisuudessaan ja joiltakin osin myös kuntien ja aluehallintovirastojen (AVI) tehtävät.

ELY-keskusten elinkeinot, työllisyys ja osaaminen -vastuualueen tehtävät

Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) hallinnonalalle kuuluvat tehtävät tulisi siirtää itsehallintoalueille lähes kokonaisuudessaan. Tämä koskee myös TE-toimistojen tehtäviä. Näin turvataan kansalaisten yhdenvertaiset palvelut ja lisäksi TE-toimistojen yritys- ja työnvälityspalvelut voidaan kytkeä yhdeksi kasvupalveluksi myös aluetasolla. Tekesin innovaatorahoitukseen ja tuoteturvallisuuteen liittyvät tehtävät on perusteltua hoitaa jatkossakin valtakunnallisesti, mutta alueellinen edustus on järjestettävä.

Kotouttamiseen liittyvät ELY-keskusten tehtävät (L 1386/2010) voidaan muiden tehtävien tapaan siirtää itsehallintoalueille. Sen sijaan sisäministeriön (SM) hallinnonalalle kuuluva tehtävä laajamittaiseen maahantuloon varautuminen (L 746/2011, 12 §) on tarkoituksenmukaista ja tilannetta selkeyttävää siirtää Maahanmuuttoviraston tehtäväksi.

Maa- ja metsätalousministeriön (MMM) hallinnonalalle kuuluvat tehtävät tulisi siirtää itsehallintoalueille käytännössä kokonaisuudessaan. Maatalouden valvontatehtävät on pidettävä yhdessä kokonaisuudessa muiden samaan prosessiin kiinteästi kuuluvien tehtävien kuten hakemusten käsittelyn, tuen myöntämisen ja maksamisen kanssa. Kokonaisuuden kannalta on perusteltua, että myös kuntien maaseutuhallinnon, lomituspalvelujen sekä kasvintuotannon ja kasvinterveyden valvonnan tehtävät siirretään itsehallintoalueille. Sama koskee kuntien ja aluehallintovirastojen (AVI) hoitamia ympäristöterveydenhuollon tehtäviä.

Opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) hallinnonalalle kuuluvat ELY-keskusten tehtävät on perusteltua siirtää itsehallintoalueille. Lisäksi itsehallintoalueille on tarkoituksenmukaista koota myös AVI:eissa nyt hoidettavat kirjasto-, liikunta- ja oppilaitosrakentamiseen liittyvät sekä nuorisotoimen tehtävät, joissa on samoja sisältöjä, kuin ELY-keskusten ja TE-toimistojen nykyisissä palveluissa.

Ammatillinen koulutus on perusteltua siirtää itsehallintoalueiden järjestettäväksi. Tämä ratkaisu helpottaa koulutuksen alueellisen järjestäjäverkon kokoamista, varmistaa alueellisen kattavuuden ja saavutettavuuden sekä poistaa päällekkäisyyksiä. Se edistää myös koulutuksen ennakointia, suunnittelua ja toteutusta yhteistyössä elinkeinoelämän ja julkisen sektorin työnantajien kanssa sekä yhteistyössä työ- ja elinkeinohallinnon kanssa.

ELY-keskusten liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen tehtävät

Liikenne- ja viestintäministeriön (LVM) hallinnonalaan kuuluvista tehtävistä tulisi ainakin joukkoliikennetehtävät ja yksityistieavustukset siirtää itsehallintoalueille.

Kaikki muut liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen tehtävät on tarkoituksenmukaisena säilyttää kokonaisuutena siirtämällä ne raide- ja vesiliikenteen tehtävien kanssa samaan yhteyteen eli Liikenneviraston hoidettaviksi. Tehtävien keskittämisestä huolimatta Liikenneviraston palvelujen saatavuus alueilla on turvattava.

ELY-keskusten ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen tehtävät

Ympäristöministeriön (YM) hallinnonalan tehtävien osalta perusedellytyksenä on se, että tehtäviä hoitaa uskottavaan viranomaistoimintaan kykenevä toimija. Päätöksenteon riippumattomuus ja kansalaisten yhdenvertainen kohtelu ns. oikeusharkintaisissa tehtävissä on oltava turvattu.

Tärkeää on alueellisen ympäristöhallinnon tehtävien säilyttäminen kokonaisuutena. Ympäristöhallinnon tehtävät tulisi koota ELY-keskuksista, AVI:ista ja maakuntien liitoista yhdelle hallinnon tasolle eli itsehallintoalueille. Samalla ympäristölupien myöntö- ja valvontatehtävät kootaan alueella samaan organisaatioon. Suurimpien ja merkittävimpien ympäristö- ja vesitalouslupien käsittely voidaan siirtää esim. Tukesin-tehtäväksi. Tällöin olisi perusteltua siirtää myös Tukesin YM:n hallinnonalalle.

ELY-keskusten ympäristötehtävien lisäksi itsehallintoalueille tulisi voida siirtää kunnan ja itsehallintoalueen niin sopiessa kuntien ympäristötoimen ja rakennusvalvonnan sekä öljyvahinkojen jälkitorjunnan ja jätehuollon

tehtävät.

MMM:n hallinnonalan tehtävistä vesihuoltolain valvonta ja alueellisen suunnittelun edistäminen sekä vesistötehtävät on perusteltua siirtää itsehallintoalueille.

18. 11. Millä keinoin tulisi varmistaa itsehallintoalueiden ja kuntiin jäävien tehtävien välinen yhteys hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä?

Ei vastauksia.

19. 12. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen aluelinjauksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Aluehallintouudistuksessa huomioitavaa

Aluehallintouudistuksessa ja aluehallinnon kehittämisessä on huomioitava erityisesti seuraavia näkökohtia:

1. Itsehallintoaluelaki säädetään uudelle hallinto-organisaatiolle ja -tasolle aidosti uutena lakina, ei kuntalain pohjalta. Päätöksentekotasot oikeudelliseen harkintaan perustuvassa päätöksenteossa tulee olla selkeästi valtuusto – hallitus – virasto/virkamies, sisältämättä lautakuntia tai luottamushenkilöelinten otto-oikeutta. Lain tulee mahdollistaa joustava sopimusperustainen yhteistyö itsehallintoalueiden välillä ja tehtävien keskittäminen tarkoituksenmukaisella tavalla.
2. Valtion aluehallinnon hoitamia tehtäviä ei epätarkoituksenmukaisesti siirretä kuntiin, vaan ensisijaisesti aina itsehallintoalueille.
3. Palveluja voidaan tuottaa myös itsehallintoalueiden yhteistyönä hyödyntäen keskittämisten ja erikoistumisten edut täysimääräisesti. Itsehallintoalueiden yhteistyöalueet on tarkoituksenmukaista yhtenäistää siten, että asiakkaat saavat yhtenäisen palvelukokonaisuuden yhdestä palvelupisteestä. Yhtenäistäminen tarkoittaa muutoksia myös ELY-keskusten nyt voimassa oleviin keskittämis- ja erikoistumispäätöksiin.
4. Valtakunnallisten prosessien, järjestelmien ja toimintatapojen kehittäminen turvataan, esimerkkeinä asiakaspalvelukeskukset ja sähköiset TE-palvelut.
5. Valtionhallinnolta siirtyvien tehtävien tuottaminen tilaaja-tuottajamallilla työ- ja elinkeinoministeriön esittämien yritys- ja työllisyyspalveluiden osalta on mielenkiintoinen ehdotus, jonka vaikutukset palveluiden laatuun ja niiden tuottamisen tehokkuuteen tulee selvittää pikaisesti.
6. Valtion ohjaus itsehallintoalueille on strategista. Nykymuotoisesta tulosohjauksesta luovutaan. Valtion ja itsehallintoalueiden välille kehitetään vuorovaikutukseen perustuva sopimuskäytäntö.
7. Uusia hallinnonalakohtaisia valtion keskusvirastoja ja valtionhallinnolle jäävää erillistä ja harvaksi jäävää alueviranomaisten verkkoa tulee välttää.
8. Aluehallintouudistuksesta aiheutuvien henkilöstövaikutusten, sekä määrällisten että virka-/työsuhteeseen liittyvien, selvittäminen tulisi aloittaa heti lopullisten tehtäväsiirtolinjausten varmistuttua noudattaen yhteistoimintalakea ja –sopimusta sekä hyvää henkilöstöpolitiikkaa.

20. 13. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen rahoituslinjauksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Lähtökohtaisesti valtion rahoitusvastuu olisi luontevin –toteutustapa varmaan löytyy.